



# Všeobecné zásady postupu bánk v prípade problémových úverov: najčastejšie otázky

## 1 Čo je účelom všeobecných zásad postupu bánk v prípade problémových úverov (non-performing loans – NPL)?

Tieto všeobecné zásady banky oboznamujú s kvalitatívnymi očakávaniami orgánov dohľadu pri riešení problematiky NPL. Bankám na tento účel navrhujú vytvorenie a zavedenie kvantitatívnych pravidiel a cieľov. Všeobecné zásady vychádzajú z osvedčených postupov z rôznych členských štátov a zameriavajú sa na veľa rôznych aspektov riadenia NPL. V záujme adekvátneho zohľadnenia všetkých relevantných otázok bankový dohľad ECB koncom roka 2016 poskytol priestor na ich verejnú konzultáciu.

## 2 Otázka problémových úverov je aktuálna už dlhšiu dobu. Prečo sa ňou bankový dohľad ECB zaoberá až teraz?

Vysoká úroveň NPL bola prvýkrát predmetom pozornosti v rámci komplexného hodnotenia v roku 2014. Počas tohto hodnotenia sa bankové aktíva po prvýkrát klasifikovali a hodnotili na základe rovnakých kritérií. Orgány dohľadu tak získali dobrý základ na cielenejšie riešenie tejto dôležitej otázky. Všeobecné zásady nastoľujú rovnaké podmienky pre všetky významné inštitúcie a jasne formulujú očakávanie ECB pri riešení problematiky NPL v celej bankovej únii. ECB si uvedomuje, že zníženie stavu NPL určitý čas potrvá a že si bude vyžadovať aj úsilie tvorcov politiky na európskej i národnej úrovni.

## 3 Čo bude nasledovať? Kedy plánujete stanoviť kvantitatívne ciele a lehoty, ktorými sa majú banky riadiť?

Všeobecné zásady slúžia ako základ dohľadového dialógu s jednotlivými bankami. Niektoré banky musia intenzívne pracovať na zavedení vierohodných a dostatočne kapacitne zabezpečených plánov riešenia NPL. ECB bude v rámci priebežného dohľadu činnosť bánk v tejto oblasti sledovať a porovnávať a v rámci ročného procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) zabezpečovať zodpovedajúcu reakciu zo strany bánk. V prípade bánk s vysokým podielom NPL zároveň sprísni vykazovacie požiadavky. V súlade so všeobecnými zásadami bude okrem toho od bánk vyžadovať zverejňovanie väčšieho množstva informácií týkajúcich sa NPL.

#### 4 **Sú banky povinné tieto všeobecné zásady dodržiavať? Nemôžu napríklad počkať, kým ceny aktív nezačnú znova rásť?**

Všeobecné zásady sú nezáväzným dokumentom. Prípadné odchýlky od nich však bude potrebné adekvátne zdôvodniť. Mali by sa uplatňovať v závislosti od rozsahu a závažnosti problematiky NPL v jednotlivých bankách. V prípade ich implementácie do procesu SREP sa očakávaná dohľadová možnosť stať záväznými.

V minulosti často pozorovaná „vyčkávacia“ taktika tento problém neodstráni. Jedine zdravé banky, ktoré sa aktívne snažia svoje problémy – vrátane NPL – odstrániť, dokážu adekvátne financovať chod hospodárstva a tým prispievať k hospodárskemu oživeniu. ECB preto od bánk s vysokou úrovňou NPL očakáva, že si pri znižovaní stavu NPL vytýčia síce realistické, ale pritom ambiciózne ciele.

#### 5 **Všeobecné zásady od bánk s vysokou úrovňou NPL požadujú vypracovanie individuálnych stratégií redukcie NPL. Ako to má vyzeráť v praxi?**

Všeobecné zásady predstavujú očakávaná dohľadová, ktoré budú základom priebežnej interakcie orgánov dohľadu s bankami v oblasti NPL. Od bánk s vysokou úrovňou NPL sa očakáva stanovenie ambiciózných a zároveň realistických stratégií NPL vrátane kvantitatívnych cieľov ich redukcie. Tieto stratégie sa majú opierať o vierohodné operatívne plány. Spoločné dohľadacie tímy už v tomto smere s niektorými bankami nadviazali dialóg. Po určení príslušných stratégií ich spoločné dohľadacie tímy s bankami prediskutujú. Má ísť o interaktívny proces, ktorý si v niektorých prípadoch pravdepodobne vyžiada určitý čas.

#### 6 **Ako rýchlo majú podľa vás banky svoje problémové úvery znižovať? Budete od nich vyžadovať ich predaj?**

Zo strany bánk je potrebné stanoviť stratégie redukcie NPL a pre každé relevantné portfólio zvoliť najvhodnejšie riešenie. Je na bankách, aby si pre všetky portfóliá stanovili realistický, ale pritom ambiciózny časový horizont a zvolili vhodné opatrenia. Do úvahy prichádza napr. riešenie, predaj či odpísanie úverov alebo zabavenie založených aktív. Predaj úverových pohľadávok banky je len jednou z možností v jej stratégii NPL.

#### 7 **Ktoré tri hlavné body ste na základe verejnej konzultácie zmenili, resp. objasnili?**

Najdôležitejšie pripomienky sú uvedené v zverejnenom súhrne odpovedí. Jednou z hlavných zmien bolo podrobnejšie rozpracovanie otázky „presunu rizík NPL“. Všeobecné zásady medzičasom tiež upresňujú časový horizont ich implementácie a potvrdzujú, že platia od dátumu zverejnenia. Tretím bodom je vysvetlenie, že

požiadavky na oceňovanie kolaterálu sa vzťahujú len na problémové úvery, nie na bezproblémové expozície.

## 8 Aké konkrétne kroky sa teraz od bánk po zverejnení všeobecných zásad očakávajú?

Všeobecné zásady budú odteraz súčasťou bežného dohľadového dialógu s jednotlivými bankami. ECB bude uplatňovať zásadu úmernosti a mieru intruzívnosti svojho dohľadu prispôbiť rozsahu a závažnosti fenoménu NPL v portfóliách bánk. Orgány dohľadu už v tejto súvislosti začali komunikovať s bankami so zvýšenou úrovňou NPL. Po zverejnení konečného znenia všeobecných zásad táto komunikácia v súčasnosti pokračuje, pričom v rámci bežného výkonu dohľadu budú bankám so zvýšenou úrovňou NPL v blízkej budúcnosti doručené príslušné listy. Tie budú obsahovať kvalitatívne prvky a ich účelom bude zabezpečiť, aby banky pri riadení a riešení problematiky NPL postupovali v súlade s očakávaniami dohľadu.

## 9 Budú sa všeobecné zásady vzťahovať i na menej významné inštitúcie, a do akej miery pritom bude platiť zásada úmernosti?

Všeobecné zásady sa vzťahujú len na významné inštitúcie (a ich národné, európske a medzinárodné dcérske spoločnosti). ECB uplatňuje zásadu úmernosti, a to najmä v závislosti od závažnosti problematiky NPL v jednotlivých bankách. To znamená, že významné inštitúcie s vyššou úrovňou NPL by mali všeobecné zásady dodržiavať v plnom rozsahu, zatiaľ čo významným inštitúciám, ktorých úroveň NPL je celkovo pomerne nízka, stačí dodržiavať len niektoré kapitoly – podrobnejšie informácie sú uvedené priamo v dokumente. Znamená to tiež, že na banky, ktoré svoje problémové úvery udržateľným spôsobom redukovujú na relatívne nízku úroveň, sa všeobecné zásady nevzťahujú v plnom rozsahu.